

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI "Međureligijska" opća audijencija u prigodi 50. obljetnice koncilske deklaracije "Nostra aetate" Srijeda, 28. listopada 2015. [\[Multimedia\]](#)

Međureligijski dijalog

[Na audijenciji su bili prisutni predstavnici različitih religija i sudionici međunarodnog kongresa kojeg je tim povodom organiziralo Papinsko vijeće za međureligijski dijalog u suradnji s Povjerenstvom za vjerske odnose sa židovstvom Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana i Papinskim sveučilištem Gregoriana.]

Susret je započeo pozdravima predsjednika Papinskog vijeća za međureligijski dijalog kardinala Jeana Louisa Taurana te predsjednika Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinala Kurta Kocha. Nakon što je pročitan ulomak iz Deklaracije "Nostra aetate" na različitim jezicima, Sveti Otac Franjo je održao svoju meditaciju na tu temu.]

Obraćanje Svetog Oca bolesnicima i invalidima okupljenima u dvorani Pavla VI.

Dobar dan svima! Danas se nalazite tu ne zato što smo vas smjestili u zatvor!, nego zato što je vrijeme loše i padala je kiša. Mislim da je sada prestalo padati ali je nestabilno, tako da vam je bolje i ugodnije biti tu i pratiti audijenciju putem velikog video zaslona. Reći ću onima koji su na Trgu da ste vi tu pa ćemo jedni druge pozdraviti. Molim vas da molite za mene, i ja molim za vas. Možete prikazati Isusu patnje koje podnosite u svojoj bolesti: sve bolesti su ružne; možemo ih prikazati Isusu i ići dalje i moliti za milost, u žalosti i u bolima, da ne izgubimo nadu. Nadu koja će nam dati radost.

Izmolimo sada zajedno jednu Zdravo Mariju a ja ću vam dati blagoslov. [Zdravo Marijo...]

Želim dobru audijenciju svima i molite za mene!

[...]

Kateheza Svetog Oca

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Na općim audijencijama često sudjeluju osobe i skupine koje pripadaju drugim religijama; ali danas je ta prisutnost sasvim posebna: spominjemo se naime 50. obljetnice deklaracije Drugog vatikanskog koncila Nostra aetate o odnosima Katoličke Crkve prema nekršćanskim religijama. Ta je tema bila veoma draga blaženom papi Pavlu VI., koji je već na svetkovinu Duhova godinu dana prije završetka Koncila, ustanovio Tajništvo za nekršćane, danas Papinsko vijeće za međureligijski dijalog. Izražavam zato svoju zahvalnost i svoju srdačnu dobrodošlicu osobama i grupama koje pripadaju različitim religijama, koji su danas htjeli biti ovdje prisutni, osobito onima koji su stigli iz daleka.

Drugi vatikanski koncil je bio izvanredno vrijeme razmišljanja, dijaloga i molitve kako bi se obnovio pogled Katoličke Crkve na samu sebe i svijet. Čitanje znakova vremena u pogledu osuvremenjivanja (aggiornamento) daje dvojaku vrijednost: vjernost crkvenoj tradiciji i vjernost povijesti muškaraca i žena našega doba. Naime, Bog, koji se objavio u stvaranju i povijesti, koji je govorio po prorocima i u punini vremena u svome Sinu koji je postao čovjekom (usp. Heb 1, 1), obraća se srcu i duhu svakog ljudskog bića koje traži istinu i putove njezina odjelotvorenja.

Poruka deklaracije Nostra aetate je trajno aktualna. Podsjetit ću kratko na neke njezine točke:

- sve veća međuovisnost narodâ (usp. br. 1);
- traženje smisla života, trpljenja, smrti, pitanja koja oduvijek prate čovjeka na njegovu putu (usp. br. 1);
- zajednički iskon i zajednički cilj ljudskog roda (usp. br. 1);
- jedincatost ljudske obitelji (usp. br. 1);
- religije kao traženje Boga ili Apsolutnog, unutar raznih naroda i kultura (usp. br. 1);
- blagohotni i pozoran pogled Crkve na religije: ona ne odbacuje ništa što je u njima lijepo i istinito (usp. br. 2);
- Crkva gleda s poštovanjem vjernike svih religija, cijeneći njihovo duhovno i moralno zalaganje (usp. br. 3);
- Crkva, otvorena dijalogu sa svima, je istodobno vjerna istinama u koje vjeruje, počevši od istine da spasenje ponuđeno svima ima svoj izvor u Isusu, jedinom Spasitelju, i da je Duh Sveti na djelu, kao izvor mira i ljubavi.

Bilo je mnogo događaja, inicijativa, institucionalnih ili osobnih odnosa s nekršćanskim religijama u ovih posljednjih pedeset godina, i teško ih je sve spomenuti. Ipak, posebno značajan događaj bio je Susret u Asizu održan 27. listopada 1986. Održan je po želji i na poticaj svetog Ivana Pavla II., koji je godinu dana prije toga, dakle prije trideset godina, obraćajući se mladim muslimanima u

Casablanci, izrazio želju da svi oni koji vjeruju u Boga jačaju prijateljstvo i jedinstvo među ljudima i narodima (19. kolovoza 1985.). Plamen, upaljen u Asizu, se proširio na čitav svijet i predstavlja trajni znak nade.

Posebnu zahvalnost Bogu zaslužuje prava i istinska preobrazba koju je u ovih pedeset godina doživio odnos između kršćana i Židova. Ravnodušnost i protivljenja su se pretvorili u suradnju i dobrohotnost. Od neprijatelja i stranaca postali smo prijatelji i braća. Koncil, deklaracijom *Nostra aetate*, je zacrtao put: "da" ponovnom otkrivanju židovskih korijena kršćanstva; "ne" svakom obliku antisemitizma i osuda svake uvrede, diskriminacije i progona koji iz toga proizlaze. Uzajamno poznavanje, poštivanje i uvažavanje predstavljaju put koji, ako vrijedi na poseban način za odnose sa Židovima, vrijedi slično također za odnose s drugim religijama. Tu mislim posebno na muslimane, koji – kao što podsjeća Koncil – "se klanjaju jedinome Bogu, živom i subzistentnom, milosrdnom i svemogućem, stvoritelju neba i zemlje, koji je govorio ljudima" (*Nostra aetate*, 3). Oni priznaju Abrahama ocem vjere, časte Isusa kao proroka, poštuju njegovu djevicu Majku, Mariju, iščekuju dan suda i prakticiraju molitvu, milostinju i post (usp. isto).

Dijalog kojeg trebamo mora biti otvoren i pun poštivanja, i tada se pokazuje plodonosnim. Uzajamno poštivanje je uvjet i, istodobno, cilj međureligijskog dijaloga: poštivati prava drugoga na život, tjelesni integritet, temeljne slobode, to jest slobodu savjesti, misli, izražavanja i vjere.

Svijet gleda nas vjernike, potiče nas da surađujemo jedni s drugima i s muškarcima i ženama dobre volje koji ne ispovijedaju nijednu vjeru, traži od nas djelotvorne odgovore na brojna pitanja: mir, glad i bijeda koji muče milijune ljudi, kriza okoliša, nasilje, navlastito ono koje se čini u ime religije, korupcija, moralno srozavanje, kriza obitelji, ekonomije, financija, i poglavito nada. Mi vjernici nemamo recepte za te probleme, ali imamo veliko bogatstvo: molitvu. I mi vjernici molimo. Moramo moliti. Molitva je naše blago, za kojim posežemo prema svojim tradicijama, tražeći darove za kojima čezne ljudski rod.

Zbog nasilja i terorizma raširio se stav podozrivosti pa čak i osude religijâ. U stvari, premda nijedna religija nije imuna na opasnost fundamentalističkih i ekstremističkih devijacija kod pojedinaca i skupina (usp. Govor na američkom Kongresu, 24. rujna 2015.), treba gledati pozitivne vrijednosti koje one žive i predlažu, a koje su izvori nade. Treba uzdignute glave ići naprijed. Dijalog utemeljen na poštivanju punom povjerenja može donijeti sjeme dobra koje se pretvara u klice prijateljstva i suradnje na svim poljima, a poglavito u službi siromašnima, malenima, starijima, u prihvaćanju migranata, u obzirnosti prema onima koji su isključeni. Možemo kročiti zajedno skrbeći jedni za druge i za stvoreni svijet. Svi vjernici svih religija. Zajedno možemo veličati Stvoritelja što nam je dao vrt svijeta da ga obrađujemo i čuvamo kao opće dobro, i možemo ostvarivati zajedničke projekte kako bi se suzbilo siromaštvo i svakom muškarcu i ženi osiguralo dostojne životne uvjete.

Izvanredni Jubilej milosrđa, koji je pred nama, je pogodna prigoda za zajednički rad na polju djela ljubavi. I na tome polju, gdje prednjači nadasve suosjećanje, mogu nam se pridružiti mnogi koji se ne osjećaju vjernicima ili koji traže Boga i istinu, osobe koje stavljaju u središte lice drugoga,

napose lice brata i sestre u potrebi. Ali milosrđem na koje smo pozvani obuhvaćen je sav stvoreni svijet, kojeg nam je Bog povjerio da ga čuvamo, a ne izrabljujemo ili, još gore, uništavamo. Moramo se uvijek truditi ostaviti svijet bolji no što smo ga našli (usp. Enc. Laudato si', 194), počevši od okoline u kojoj živimo, malih gesta našega svakodnevnog života.

Draga braćo i sestre, što se tiče budućnosti međureligijskog dijaloga, prvo što moramo činiti jest moliti. I moliti jedni za druge: ta braća smo! Bez Gospodina ništa nije moguće; s njim, sve postaje moguće! Neka naša molitva – a svatko neka moli prema svojoj tradiciji – potpuno prijanja uz Božju volju, koji želi da se svi ljudi priznaju braćom i žive u bratstvu, tvoreći veliku ljudsku obitelj u skladu različitosti.

Apel Svetog Oca

Izražavamo svoju blizinu stanovništvima Pakistana i Afganistana pogođenima snažnim potresom, koji je prouzročio brojne žrtve i velike štete. Molimo za pokojne i njihove obitelji, za sve ozlijeđene i sve one koji su ostali bez krova nad glavom, moleći od Boga utjehu u trpljenju i hrabrost u protivštinama. Neka toj braći ne uzmanjka naša konkretna solidarnost.